

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Саклаубаш авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2022 елның 19 апрелендәге 6 нчы
караына кушымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Саклаубаш авыл җирлегендә коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәҗәгатьләре тәртибе турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Саклаубаш авыл җирлегендә (алга таба - Җирлек) гражданнарның коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәҗәгатьләре буенча эш тәртибен билгели (алга таба - Нигезләмә), аңа гражданнарның коррупция һәм янап куркытып алу фактлары, гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кысу, хезмәт тәртибенә таләпләрне бозу, шулай ук гражданнар авыл җирлеге территориясендә урнашкан хезмәт урыныннан законсыз файдалану билгеләре булган башка гамәлләр керә.

1.2. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эшнең хокукий нигезен түбәндәгеләр тәшкил итә: «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге Федераль закон; «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы Федераль закон; «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

1.3. Әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе гражданнарның мөрәҗәгатьләренә кагыла, федераль конституциячел законнарда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка тәртиптә каралырга тиешле мөрәҗәгатьләрдән тыш.

1.4. Мөрәҗәгатьне караганда, мөрәҗәгатьтәге белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рөхсәт ителми. Карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтенә кәргән вазыйфаи затка язма мөрәҗәгать жибәрү мөрәҗәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

1.5. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Саклаубаш авыл җирлеге башкарма комитеты секретаре (алга таба - җирлек секретаре) коррупция юнәлешендәге фактларны үз вакытында ачыклау һәм бетерү максатында аларда тәнкыйть кисәтүләре булган гражданнарның мөрәҗәгатьләрен системалы рәвештә анализлый һәм гомумиләштерә.

2. Гражданнарның мөрәҗәгатькә хокукы.

2.1. Гражданнар шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәҗәгать итәргә хокуклы. Мөрәҗәгатьләр, имза һәм барлык адреслы мәгълүматлар белән дә, аноним да булырга мөмкин.

2.2. Гражданнар мөрәҗәгатькә хокукны ирекле һәм ирекле рәвештә гамәлгә ашыралар. Гражданнарның мөрәҗәгатькә хокукларын гамәлгә ашыру башка затларның хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

2.3. Ата-аналар (законлы вәкилләр) ришвәтчелек юнәлеше фактлары буенча Җирлек башкарма комитетына мөрәҗәгать иткәндә, граждан түбәндәгеләргә хокуклы:
- Өстәмә документлар һәм материаллар биерү, яисә аларны соратып алып килү турындагы үтенеч белән мөрәҗәгать итү.

- Мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язмача җавап алырга, мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кәргән дәүләт органнарына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язмача мөрәжәгатъне яңадан адреслау турында хәбәрнамә алырга.

3. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү

3.1 Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның барлык мөрәжәгатъләре дә мәҗбүри каралырга тиеш.

3.2 Гражданнарның коррупциячел хокуклылык фактлары буенча мөрәжәгатъләрен караганда, мөрәжәгатъләрдәге белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка тарату рәхсәт ителми. Карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы, мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кәргән вазыйфаи затка язма мөрәжәгатъне җибәрү мөрәжәгатътәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

3.3. Теркәлү, гражданнар мөрәжәгатъләрен коррупция юнәлеше фактлары буенча карау барышы гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат тарафыннан «К» тамгасы белән журналга кертелде.

3.4. Гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат системалы рәвештә анализлана һәм гомумиләштерелә, коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатъләре, коррупция юнәлешендәге фактларны вакытында ачыклау һәм аларны бетерү максатыннан чыгып, анализлана һәм гомумиләштерелә.

3.5. Кәргән мөрәжәгатътә эзерләнә торган яисә камилләштерелгән хокукка каршы гамәлләр турында, шулай ук аны башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булган очракта, мондый мөрәжәгатъ хокук саклау органнарына үз компетенцияләре нигезендә җибәрелә.

3.6 Җирлек секретаре:

- кирәк (яисә тәкъдим) булган очракта һәм мөрәжәгатъ җибәргән граждан катнашында мөрәжәгатънең объектив, һәрьяклап һәм вакытында тикшерелүен тәэмин итә;
- мөрәжәгатъне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны соратып ала;
- гражданның бозылган хокукларын һәм законлы мәнфәгатъләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;
- мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язма җаваплар бирә;
- гражданды аның мөрәжәгатънең башка органга яисә башка предприятиеләргә һәм шәһәр оешмаларына үз компетенцияләре нигезендә карауга җибәрелүе турында хәбәр итә.

3.7 Коррупция фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатенә җаваплар, җирлек башлыгы имзасы белән җирлек башкарма комитеты бланкында эзерләнә һәм «К» тамгасы белән журналда теркәлә.

3.8 Җавапта гражданнар мөрәжәгатендә куелган барлык мәсьәләләр буенча төгәл һәм төгәл мәгълүмат булырга тиеш. Әгәр мөрәжәгатъ итүчегә телдән җавап бирелгән булса, мөрәжәгатъкә кушымта итеп бирелгән материалларда бу күрсәтелергә тиеш. Арадаш җавап бирелсә, куелган мәсьәләнең ахыргы карар срогы күрсәтелә. Хокукый документлар нигезендә эзерләнгән җавапларда әлеге документларның реквизитлары, датасын һәм исемен күрсәтеп, булырга тиеш.

3.9. Гражданнарның мөрәжәгатъләре, аларны караганнан соң, җирлек белгече тарафыннан Җирлек башкарма комитеты җитәкчесенә үзләренә караган барлык материаллар белән тапшырыла, ул карау нәтиҗәләре буенча ачыклаган фактлар буенча карар чыгара.

3.10. Вазыйфалы затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының цензурасыз, мыскыллы әйтәлмәләре, гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булган язма мөрәжәгатъ алганда, Җирлекнең башкарма комитеты мөрәжәгатъне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгатъне юллаган гражданды хокук белән законсыз файдалануның ярамавы турында хәбәр итәргә хокуклы.

3.11 Язма мөрәжәгатьнең тексты укылмаган очракта, мөрәжәгать карауга жибәрелергә тиеш түгел һәм аңа җавап бирелми. Әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылышка бирелә икән, гариза бирүчегә бу турыда хәбәр ителә.

3.12. Әгәр беренче мөрәжәгать бирелгән вакыттан әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән карау срогы тәмамланган яисә мөрәжәгать итүче аның мөрәжәгате буенча кабул ителгән карар белән килешмәгән булса, гражданнарның бер үк заттан бер үк сорау буенча кәргән мөрәжәгатьләре кабат санала. Кабат мөрәжәгатьләр белән эшлөгәндә әлеге мөрәжәгать итүченең мөрәжәгатьләре буенча булган документлар белән эш төзелә. Бер үк мөрәжәгать итүченең кабат мөрәжәгате түгел, әмма төрле мәсьәләләр буенча, шулай ук күп тапкырлы мөрәжәгатьләре - мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелмәсә, алга таба бетерелгән булса, граждан кабат мөрәжәгатьне жибәрергә хокуклы.

4. Мөрәжәгатьләренә карау һәм мөрәжәгать итүчеләргә хәбәр итү сроклары

Жирлек башкарма комитетына кәргән мөрәжәгатьләр законнарда билгеләнгән срокларда карала. Өстәмә өйрәнү һәм тикшерүне таләп итми торган мөрәжәгатьләр кичектергесез карала. Карау нәтижәләре турында мөрәжәгать итүчеләр хәбәр итә.

Жирлекнең башкарма комитетына кәргән гражданнар һәм оешмаларның мөрәжәгатьләренә анализ үткөрү тәртибе жирлекнең башкарма комитеты кабул иткән муниципаль хокукый акт нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3 Мөрәжәгатьтә әзерләнүче, кылынган яки кылынган хокукка каршы эш турында, шулай ук аны башкаручы яки башкарган зат турында белешмәләр булган очракларда, мөрәжәгать теркәлергә һәм хокук саклау органнарына кыска вакытта жибәрергә тәкъдим ителә. Аноним мөрәжәгатьләр, шулай ук конкрет затлар һәм эш шартлары күрсәтелмәгән мөрәжәгатьләр "Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы Федераль закон нигезендә карала, әмма мөрәжәгатьләр буенча мониторинг уздырганда исәпкә алынмый.

5. Мөрәжәгатьләренә карау тәртибен үз вакытында үтәгән өчен җаваплылык.

5.1. Сарман муниципаль районының Саклаубаш авыл жирлегенә башкарма комитеты җитәкчесе гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

5.2. Әлеге Нигезләмәдә бәян ителгән гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибен бозуда гаепле затлар РФ законнарында каралган җаваплылыкка ия.